

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Ljubinje
za period 01.01-31.12.2024. godine**

Broj: RV063-25

Banja Luka, 18.11.2025. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci	16
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	19
	6.1.4. Neto finansiranje.....	19
	6.1.5. Razlika u finansiranju	20
	6.2. Bilans uspjeha	20
	6.2.1. Prihodi.....	20
	6.2.2. Rashodi.....	21
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	21
	6.3. Bilans stanja.....	21
	6.3.1. Aktiva	21
	6.3.2. Pasiva.....	25
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	26
	6.4. Bilans novčanih tokova	26
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	27
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	27
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	27

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Ljubinje koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2024. godine, Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Ljubinje istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine u Opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika nije izvršen u skladu sa članom 4. i 20. stav (1) tačka 2. i 3. i stav (2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer Opštinska uprava nije izvršila popis potraživanja i mjenica, a Izvještaj o popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane finansijske imovine i obaveza i isti nije sačinjen u propisanom roku. Takođe, Izvještaj o popisu kod Javne ustanove Centar za socijalni rad Ljubinje, Javne ustanove za predškolsko vaspitanje i obrazovanje dječiji vrtić „Ljubinje“ Ljubinje, Javne ustanove Srednjoškolski centar „Svetozar Ćorović“ Ljubinje ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. ovog Izvještaja:

Opština Ljubinje prilikom izrade konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2024. godinu nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 122. i 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršena eliminacija osnivačkih uloga kod nižeg budžetskog korisnika Agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća Ljubinje i nije izvršeno uključivanje u konsolidovani bilans stanja Opštine srazmjernog učešća u neto imovini/kapitalu Javnog preduzeća „Vodovod“ d.o.o Ljubinje, Javnog preduzeća „Gradska čistoća“ d.o.o. Ljubinje i Agencije za finansijsko-knjigovodstvene i pravne poslove Ljubinje.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.3.1.2. i 6.3.2.2. ovog Izvještaja:

Vrijednost nematerijalne proizvedene imovine i vlastiti izvori precijenjeni su za iznos od 47.003 KM, jer priznavanje Šumsko-privredne osnove nije vršeno u periodu priliva ekonomskih koristi od njenog korišćenja, a troškovi amortizacije Prostornog plana i Šumsko-privredne osnove nisu sistematski alocirani tokom vijeka trajanja sredstva, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina (paragrafi 28, 87, 96 i 111b).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog izvještaja:

Imovina koja je data u zakup nije iskazana kao investiciona imovina, što nije u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 Investiciona imovina.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.1. ovog izvještaja:

Kratkoročne obaveze za nabavku roba i usluga precijenjene su za iznos od 47.385 KM, a ostale dugoročne obaveze potcijenjene su za isti iznos, jer nije izvršena reklasifikacija obaveza sa rokom dospelosti preko godinu dana po osnovu zaključenog Sporazuma o odgođenom plaćanju, što nije u skladu sa članom 75. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.7. ovog Izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje Opštine Ljubinje i pisana Obrazloženja uz finansijske izvještaje Teritorijalne vatrogasne jedinice Ljubinje, Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja“ Ljubinje, Javne ustanove Centar za socijalni rad Ljubinje, Javne ustanove za predškolsko vaspitanje i obrazovanje dječiji vrtić „Ljubinje“ Ljubinje, Javne ustanove Srednjoškolski centar „Svetozar Ćorović“ Ljubinje i Agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća Ljubinje ne sadrže dodatne informacije i obrazloženja, što nije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Ljubinje za godinu koja se završava na dan 31.12.2024. godine objelodanjena su pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Ljubinje za godinu koja se završava na dan 31.12.2024. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom

izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 18.11.2025. godine

Glavni revizor

Božana Trninić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Ljubinje za 2024. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Ljubinje za 2024. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Opština Ljubinje je provela dva direktna sporazuma i dva konkurentska zahtjeva za nabavku radova sanacije lokalnih puteva (44.622 KM), tri konkurentska zahtjeva za nabavku radova održavanja lokalnih puteva i saobraćajnica (94.652 KM) i dva direktna sporazuma za nabavku usluge nadzora u projektima adaptacije i sanacije (11.895 KM) čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 15. stav (7) Zakona o javnim nabavkama.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske. Nakon toga nije zaključen novi Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Opština Ljubinje je vršila obračun ličnih primanja za zaposlene u Opštinskoj upravi na osnovu odredbi Pravilnika o platama, naknadama i ostalim primanjima zaposlenih u Opštinskoj upravi opštine Ljubinje.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Ljubinje obuhvaćeno prema

definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Ljubinje.

Banja Luka, 18.11.2025. godine

Glavni revizor

Božana Trninić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja vrši eliminacija osnivačkih uloga i uključivanje srazmjernog dijela neto imovine/kapitala entiteta koji su pod kontrolom Opštine u skladu sa članom 122. stav (2) i članom 123. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, i da se konsolidovani finansijski izvještaji dostavljaju Ministarstvu finansija Republike Srpske u roku propisanom članom 49. stav (6) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika,
- 2) primici od prodaje objekata i zemljišta klasifikuju u skladu sa članom 143. i 145. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike
- 3) na poziciji akcije i učešća u kapitalu iskažu učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga kod JP „Vodovod” i Dječijeg vrtića u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) imovina koja je data u zakup klasifikuje kao investiciona imovina u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 Investiciona imovina,
- 5) priznavanje i vrednovanje nematerijalne proizvedene imovine vrši u skladu sa članom 30. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 6) na dan bilansiranja vrši provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u pripremi u skladu sa članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 7) obaveze sa rokom dospeljeća preko godinu dana klasifikuju u okviru ostalih dugoročnih obaveza u skladu sa članom 75. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru Javne ustanove Centar za socijalni rad Ljubinje, Javne ustanove za predškolsko vaspitanje i obrazovanje dječiji vrtić „Ljubinje” Ljubinje, Javne ustanove Srednjoškolski centar „Svetozar Ćorović” Ljubinje da obezbijede da se:

- 8) postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza i izvještavanja vrše u skladu sa članom 4., 20. stav (1) tačka 1., 2. i 3. i stav (2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru Teritorijalne vatrogasne jedinice Ljubinje, Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja” Ljubinje, Javne ustanove Centar za socijalni rad Ljubinje, Javne ustanove za predškolsko vaspitanje i obrazovanje dječiji vrtić „Ljubinje” Ljubinje, Javne ustanove Srednjoškolski centar „Svetozar Ćorović” Ljubinje i Agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća Ljubinje da obezbijede da se:

- 9) u Napomenama i pisanim Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije i obrazloženja u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) donosi Plan zapošljavanja u skladu sa članom 64. stav (1) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- 2) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, donese akt o upravljanju rizicima i uspostavi registar rizika i sačini izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole sa priložima,
- 3) prilikom provođenja postupaka javnih nabavki radova sanacije i održavanja lokalnih puteva i saobraćajnica i usluga nadzora u projektima adaptacije i sanacije primjenjuje član 15. stav (7) Zakona o javnim nabavkama,
- 4) u okviru pomoćne knjige nematerijalnih sredstava, nepokretnosti, postrojenja i opreme, zemljište evidentira po listovima nepokretnosti (pojedinačnim parcelama), površinama i vrijednosti pojedinačnih parcela, u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se načelniku Opštine i Skupštini opštine da obezbijede da se:

- 5) budžet priprema i donosi u skladu sa rokovima iz budžetskog kalendara shodno članu 28. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda donosi u skladu sa članom 9. stav (4) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- 6) donose Programi i planovi namjenskog utroška sredstava od naknada za šume i naknade po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, kao i utroška sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara u skladu sa članom 89. Zakona o šumama, članom 35. Zakona o poljoprivrednom zemljištu i članom 85. Zakona o zaštiti od požara,
- 7) u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi (član 39.i 59.) donesu interni akti za izbor korisnika i način raspodjele sredstava granta subjektima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture, informacija, zdravstva, socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti, te da se podnose izvještaji o namjenskom trošenju sredstava granta u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta opštine Ljubinje za posmatranu godinu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4., 9-11;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Odluku o usvajanju Rebalansa budžeta Opštine Ljubinje za 2024. godinu;
- Odluku o izvršenju Rebalansa budžeta Opštine Ljubinje za 2024. godinu;
- Statut opštine Ljubinje;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o radu, član 5-17., 26-96., 204-208;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII, XIII;
- Zakon o doprinosima;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o socijalnoj zaštiti Republike Srpske;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, poglavlje VIII član 59 - 72;
- Zakon o uređenju prostora i građenju, član 38., 63-83., 189. i 191;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o koncesijama, član 32;
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, član 30-36;
- Zakon o vodama, član 188-195;
- Zakon o zaštiti od požara, član 85;
- Zakon o javnim putevima;
- Zakon o šumama, član 89;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, član 6-12., 20-25. i 41;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Interna opšta akta navedena u ovom Izvještaju.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Ljubinje (u daljem dijelu teksta: Opština) nalazi se u južnom dijelu Republike Srpske i obuhvata površinu od 318 km². Prema rezultatima popisa za 2013. godinu na području Opštine živi 3.319 stanovnika koji su organizovani u osam mjesnih zajednica i raspoređeni u 22 naseljena mjesta.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 97/16, 36/19 i 61/21), Statutom opštine Ljubinje („Službeni glasnik opštine Ljubinje” broj 3/17) i drugim važećim propisima, kojima su utvrđena područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja opštine.

Organi Opštine su Skupština i Načelnik opštine. Skupština opštine, koju čine 15 odbornika, je organ odlučivanja i kreiranja politika Opštine. Načelnik opštine zastupa i predstavlja Opštinu, nosilac je izvršne vlasti, rukovodi radom Opštinske uprave i odgovoran je za njen rad.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2024. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 93/23) Opština je svrstana u nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Poslovanje Opštine odvija se u trezorskom sistemu poslovanja (SOFI), a sredstva za rad u 2024. godini obezbijedena su iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera između različitih jedinica vlasti, primitaka za nefinansijsku imovinu, primitaka od zaduživanja i ostalih primitaka.

Revizijom je obuhvaćen konsolidovani finansijski izvještaj Opštine koji uključuje finansijske izvještaje Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika: Teritorijalne vatrogasne jedinice Ljubinje, Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja” Ljubinje (u daljem tekstu: Dom zdravlja), Javne ustanove Centar za socijalni rad Ljubinje (u daljem tekstu: Centar za socijalni rad), Javne ustanove za predškolsko vaspitanje i obrazovanje dječiji vrtić „Ljubinje” Ljubinje (u daljem tekstu: Dječiji vrtić), Javne ustanove Srednjoškolski centar „Svetozar Ćorović” Ljubinje (u daljem tekstu: Srednjoškolski centar), Agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća Ljubinje (u daljem tekstu: Agencija za razvoj) i Javne ustanove Narodna biblioteka „Dr Ljubo Mihić” Ljubinje (u daljem tekstu: Narodna biblioteka). Entiteti javnog sektora nad kojima postoji kontrola od strane Opštine kao osnivača i vlasnika su Javno preduzeće „Vodovod” d.o.o Ljubinje (u daljem tekstu: JP „Vodovod”), Javno preduzeće „Gradska čistoća” d.o.o. Ljubinje (u daljem tekstu: JP „Gradska čistoća”) i Agencija za finansijsko-knjigovodstvene i pravne poslove Ljubinje.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji, Opština nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Opštine za 2021. godinu i tom prilikom dato je 11 preporuka za finansijske izvještaje i sedam preporuka za usklađenost. Opština je dostavila odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju, nakon isteka roka od 60 dana koji je propisan članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 98/05 i 20/14).

Revizijom je utvrđeno da su tri preporuke provedene, dvije djelimično provedene, 12 preporuka nije provedeno, a jedna preporuka nije aktuelna, jer važnost propisa (Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske) sa kojima je trebalo da se izvrši usklađivanje je u međuvremenu je osporen Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske.

Djelimično provedena preporuka odnosi se na objavljivanje osnovnih elemenata ugovora za provedene postupke javnih nabavki na internet stranici Opštine i donošenje Pravilnika o načinu davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u svojini opštine Ljubinje u toku revizije (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Preporuke koje nisu provedene odnose se na konsolidaciju kontrolisanih entiteta i rokove dostavljanja finansijskih izvještaja (tačka 6. izvještaja), evidentiranje stalne imovine namijenjene prodaji, evidentiranje učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga, evidentiranje imovine koja je data u zakup kao investicione imovine i evidentiranja gradskog-građevinskog zemljišta po listovima nepokretnosti-pojedinačnim parcelama, površinama i vrijednosti pojedinačnih parcela u okviru pomoćne knjige (tačka 6.3.1.2 izvještaja), objelodanjivanje informacija u Napomenama u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (tačka 6.7. izvještaja), kao i evidentiranje nabavke auto-guma u skladu sa članom 59. i 110. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Takođe, nisu provedene preporuke koje se odnose na provođenje popisa imovine i obaveza u Opštinskoj upravi i kod Centra za socijalni rad, Dječijeg vrtića i Srednjoškolskog centra (tačka 3. izvještaja), definisanje pravila i kriterijuma za raspodjelu sredstava granta (tačka 6.1.2.1. izvještaja), pripremu i donošenje budžeta i sačinjavanje Plana za izmirenje neizmirenih obaveza (tačka 5. izvještaja), kao i donošenje Strategije razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju, Odluke o razvrstavanju lokalnih puteva i ulica u naselju i Odluke o kategorizaciji sportova, sportista i sportskih stručnjaka (tačka 3. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave opštine Ljubinje („Službeni glasnik opštine Ljubinje” broj 2/23 i 3/23) definisana je organizaciona struktura Opštinske uprave i njen djelokrug rada, poslovi koji se obavljaju na radnim mjestima u opštinskoj upravi, uslovi za obavljanje poslova po radnim mjestima, potreban broj zaposlenih i druga pitanja koja se odnose na organizaciju rada opštinske uprave. Navedenim Pravilnikom sistematizovano je 39 radnih mjesta sa 48 izvršioca, a članom 63. Statuta definisana su 4 funkcionera opštine, u skladu sa Zakonom o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 96/05 i 98/13).

Na dan 31.12.2024. godine u Opštinskoj upravi u radnom odnosu bilo je zaposleno 29 izvršilaca, od kojih tri funkcionera (načelnik Opštine, zamjenik načelnika Opštine i predsjednik Skupštine opštine), 21 službenik (18 službenika na neodređeno vrijeme i tri na određeno vrijeme) i 5 namještenika na neodređeno vrijeme, dok su kod ostalih budžetskih korisnika bila zaposlena 42 izvršioca (Dom zdravlja 17, Teritorijalna vatrogasna jedinica 12, Centar za socijalni rad pet zaposlenih, Dječiji vrtić sedam zaposlenih i Agencija za razvoj jedan zaposleni).

U toku 2024. godine, radni odnos je zasnovalo pet lica, od kojih je jedno imenovano lice (načelnik odjeljenja za privredu, finansije i društvene djelatnosti), tri lica primljena su na određeno vrijeme, od kojih dva zbog povećanog obima posla, a jedno lice za rad na projektu i jedan pripravnik. Radni odnos je prestao za pet lica, od kojih kod dva zbog odlaska u penziju, dva zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme i jednog zbog isteka ugovora o pripravničkom stažu.

Načelnik opštine nije donio Plan zapošljavanja, što nije u skladu sa članom 64. stav (1) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 97/16 i 36/19), kojim je propisano da se zapošljavanje u gradsku, odnosno opštinsku upravu može vršiti samo u skladu sa planom zapošljavanja koji donosi načelnik opštine, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu odluke o usvajanju budžeta jedinice lokalne samouprave.

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 21/21 i 69/21) produžena je primjena odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21, 69/21 i 8/22), koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 20/23). Nakon toga nije zaključen novi Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Opština Ljubinje vršila je obračun ličnih primanja za zaposlene u Opštinskoj upravi na osnovu odredbi Pravilnika o platama, naknadama i ostalim primanjima zaposlenih u Opštinskoj upravi opštine Ljubinje.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za godišnji popis imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine, izvršen je popis imovine i obaveza i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika. Revizijskim ispitivanjem provođenja popisa utvrđene su neusklađenosti sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 45/16 i 113/21), jer kod Opštinske uprave nisu popisana potraživanja, kao ni mjenice koje se vode vanbilansno, što nije u skladu sa članom 4. Pravilnika, a Izvještaj Centralne popisne komisije o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine sačinjen je dana 28.02.2025. godine, što nije u skladu sa rokom iz člana 20. stav (2) Pravilnika. Takođe, Izvještaj o popisu ne sadrži podatke o datumu početka i završetka popisa, kao i o vremenu utrošenom po pojedinim fazama popisa, podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji te radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, kao ni uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane finansijske imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 1., 2. i 3. Pravilnika.

Izvještaj o popisu kod Srednjoškolskog centra, Centra za socijalni rad i Dječijeg vrtića ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, a kod Dječijeg vrtića ni podatke o profesionalnoj kvalifikaciji te radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 2. i 3. Pravilnika. Izvještaj o popisu kod Srednjoškolskog centra usvojen je 06.03.2025. godine, što nije u skladu sa rokom iz člana 20. stav (2) Pravilnika.

Skupština opštine nije donijela Strategiju razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju, što nije u skladu sa članom 13. stav (4) Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 89/13 i 83/19), kao ni Odluku o razvrstavanju lokalnih puteva i ulica u naselju kako je propisano članom 10. stav (4) navedenog zakona. Takođe, Odluka o kategorizaciji sportova, sportista i sportskih stručnjaka nije donesena, što nije u skladu sa članom 119. i 136. Zakona o sportu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 79/20).

Opština nije uredila sistem internih kontrola prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 91/16), Uputstva o načinu i postupku sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 99/17) i Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 1/22), jer nije uspostavila knjigu poslovnih procesa (tačka 31. uputstva), nije donijela akt o upravljanju rizicima (član 8. stav (2) Zakona), niti uspostavila

registar rizika (tačka 33. Uputstva) i nije sačinila konačan godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole sa priložima.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u ostalim tačkama Izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- donosi Plan zapošljavanja u skladu sa članom 64. stav (1) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,**
- uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, donese akt o upravljanju rizicima i uspostavi registar rizika i sačini izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole sa priložima.**

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru Centra za socijalni rad, Dječijeg vrtića i Srednjoškolskog centra da obezbijede da se postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza i izvještavanja vrše u skladu sa članom 4., 20. stav (1) tačka 1., 2. i 3. i stav (2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki sa 17 izmjena i dopuna, u Opštini za 2024. godinu predviđeno je 29 postupaka javnih nabavki radova, roba i usluga u ukupnom iznosu od 1.163.680 KM bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost.

Prema izvještaju o realizaciji, u toku 2024. godine provedeno je 20 postupka javnih nabavki ukupne ugovorene vrijednosti od 944.480 KM i to putem tri otvorena postupka (735.878 KM), šest konkurentskih zahtjeva (158.484 KM) i 11 direktnih sporazuma (50.119 KM).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je 11 postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 828.054 KM (88% ugovorenih javnih nabavki) i to dva otvorena postupka koji se odnose na adaptaciju Svetosavske ulice (313.473 KM) i sanaciju zgrade opštine (363.412 KM), pet konkurentskih zahtjeva koji se odnose na nabavke radova betoniranja lokalnog puta u selu Donja Ivica dionica Prisjenak-Lokva (16.675 KM), asfaltiranje lokalnih ulica i saobraćajnica (23.443 KM), asfaltiranje lokalnog puta u selu Žrvanj (51.999 KM), betoniranje lokalnog puta u selu Krtinje (17.447 KM) i asfaltiranje lokalnog puta-lokalitet Radimlja (19.210 KM) i četiri direktna sporazuma koji se odnose na nabavke za betoniranje lokalnog puta u selima Kruševica, Čukovci i Vitonja (4.500 KM), betoniranje lokalnog puta u selu Obzir (6.000 KM), usluge nadzora u projektu adaptacije Svetosavske ulice (5.900 KM) i usluge nadzora u projektu sanacije zgrade Opštine (5.995 KM)

Opština je za nabavku radova koji se odnose na sanaciju lokalnih puteva ukupne ugovorene vrijednosti od 44.622 KM provela dva direktna sporazuma i dva konkurentska zahtjeva, a za održavanje lokalnih puteva i saobraćajnica provela tri konkurentska zahtjeva ukupne ugovorne vrijednosti od 94.652 KM, te za usluge nadzora u projektima adaptacije i sanacije dva direktna sporazuma ukupne ugovorne vrijednosti od 11.895 KM, što nije u skladu sa članom 15. stav (7) Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog ovim zakonom.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se prilikom provođenja postupaka javnih nabavki radova sanacije i održavanja lokalnih puteva i saobraćajnica i usluga nadzora u projektima adaptacije i sanacije primjenjuje član 15. stav (7) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Ljubinje donijela je 28.12.2023. godine Odluku o usvajanju budžeta opštine Ljubinje za 2024. godinu u iznosu od 4.792.500 KM i Odluku o izvršenju budžeta opštine Ljubinje za 2024. godinu („Službeni glasnik opštine Ljubinje” broj 3/23).

Odluka o usvajanju Rebalansa budžeta opštine Ljubinje za 2024. godinu u iznosu od 5.081.351 KM i Odluka o izvršenju Rebalansa budžeta opštine Ljubinje za 2024. godinu („Službeni glasnik opštine Ljubinje” broj 1/25), donesene su 15.11.2024. godine, a kojima su planirani poreski prihodi (2.575.964 KM), neporeski prihodi (802.400 KM), grantovi (109.337 KM), transferi (310.000 KM), primici za nefinansijsku imovinu (25.000 KM), primici od zaduživanja (600.000 KM) i ostali primici (33.350 KM), kao i raspodjela suficita (neutrošenih namjenskih sredstava) iz ranijih perioda u iznosu od 625.300 KM. Budžetskim okvirom odobrena su sredstva za finansiranje rashoda za lična primanja zaposlenih (1.839.497 KM), rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga (661.667 KM), rashoda finansiranja (30.050 KM), subvencija (25.313 KM), grantova (610.966 KM), doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (431.700 KM), rashoda po sudskim rješenjima (3.000 KM) i transfera (22.516 KM), kao i izdataka za nefinansijsku imovinu (1.301.959 KM), izdataka za otplatu dugova (91.500 KM) i ostalih izdataka (63.183 KM).

Nakon rebalansa budžeta izvršeno je 13 realokacija sredstava u ukupnom iznosu od 19.027 KM.

Kod pripreme i donošenja budžeta Opštine za 2024. godinu utvrđena su odstupanja od budžetskog kalendara koja se odnose na rokove dostavljanja Nacrta budžeta i Prijedloga budžeta Ministarstvu finansija Republike Srpske radi dobijanja preporuka i saglasnosti, te dostavljanja usaglašenog Prijedloga budžeta Skupštini opštine na usvajanje i donošenje odluke o usvajanju budžeta, što nije u skladu sa članom 28. stav (1) tačka d), e), ž) i z) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 121/12, 52/14, 103/15, 15/16 i 110/24).

Opština nije u skladu sa članom 9. stav (4) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 94/15 i 62/18) sačinila Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda.

Preporučuje se načelniku Opštine i Skupštini opštine da obezbijede da se budžet priprema i donosi u skladu sa rokovima iz budžetskog kalendara shodno članu 28. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda donosi u skladu sa članom 9. stav (4) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta opštine Ljubinje za 2024. godinu sa Napomenama, a u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 15/17 i 17/22) i obrasce finansijskih izvještaja dostavila 15.04.2025. godine Ministarstvu finansija Republike Srpske, što nije u skladu sa propisanim rokom iz člana 49. stav (6) pomenutog pravilnika.

Prilikom izrade konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2024. godinu nije izvršeno uključivanje srazmjernog učešća u neto imovini/kapitalu javnih preduzeća i ustanova pod

kontrolom Opštine Opštine (JP „Vodovod“, JP „Gradska čistoća“ i Agencija za finansijsko-knjigovodstvene i pravne poslove Ljubinje), što nije u skladu sa članom 123. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 115/17 i 118/18). Takođe, nije izvršena eliminacija osnivačkog uloga kod Agencije za razvoj evidentiranog u glavnoj knjizi trezora Opštine u iznosu od 2.500 KM, što nije u skladu sa članom 122. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja vrši eliminacija osnivačkih uloga i uključivanje srazmjernog dijela neto imovine/kapitala entiteta koji su pod kontrolom Opštine u skladu sa članom 122. stav (2) i članom 123. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, i da se konsolidovani finansijski izvještaji dostavljaju Ministarstvu finansija Republike Srpske u roku propisanom članom 49. stav (6) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2024. godine je iskazano u obrascu PIB 01 (Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01) i u obrascu PIF (Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima).

Opština je u obrascu PIB 01 iskazala budžetske prihode i primitke (bez raspodjele suficita iz ranijih godina) u iznosu od 4.516.896 KM, što je 1% više u odnosu na rebalansom odobreni budžetski okvir, a budžetski rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 5.013.082 KM, što je 1% niže u odnosu na rebalansom odobreni budžetski okvir. Odstupanja na više kod pojedinih vrsta rashoda i izdataka u odnosu na planirane pokrivena su realokacijama.

U obrascu PIF iskazani su ukupni prihodi i primici (bez raspodjele suficita iz ranijih godina) u iznosu od 4.516.896 KM i ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 5.034.958 KM, od čega na fondu 01 (5.013.082 KM) i fondu 03 (21.876 KM).

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su na fondu 01 u iznosu od 4.516.896 KM, a odnose se na prihode (3.859.440 KM) i primitke (657.456 KM).

6.1.1.1. Prihodi

Prihode čine poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi između i unutar jedinica vlasti.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 2.670.672 KM, a čine ih porez na lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti (163.261 KM), porez na imovinu (50.551 KM), indirektni porezi (2.421.375 KM) i porez na dobitke od igara na sreću (35.310 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 733.143 KM, a najvećim dijelom čine ih prihodi od zakupa i rente (38.783 KM), naknade po raznim osnovama (39.374 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (590.830 KM) i ostali neporeski prihodi (55.860 KM).

Prihodi od zakupa i rente odnose se na prihode od davanja u zakup objekata (6.293 KM) i zemljišne rente (32.490 KM). Odlukom o načinu davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u svojini Opštine Ljubinje iz 2015. godine utvrđeni su osnovni kriterijumi i mjerila davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta.

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, na dan 31.12.2024. godine bilo je zaključeno 15 višegodišnjih ugovora i 57 jednogodišnjih ugovora o korišćenju poljoprivrednog zemljišta. Prilikom davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta za 2024. godinu nisu provedeni postupci dodjele poljoprivrednog zemljišta putem javnog oglasa, pribavljanjem pismenih ponuda za

pravna lica i preduzetnike i javnog oglasa za usmeno javno nadmetanje za fizička lica, niti je donesen Pravilnik o postupku dodjele u zakup poljoprivrednog zemljišta i nije vršena revizija svih potpisanih ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta, a što je predviđeno članom 10. Odluke o načinu davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u svojini Opštine Ljubinje iz 2015. godine. U toku revizije, donesena je nova Odluka o načinu davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u svojini opštine Ljubinje i Pravilnik o načinu davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u svojini opštine Ljubinje, te iz tih razloga nije data preporuka.

Naknade po raznim osnovama odnose se na naknadu za uređivanje i korišćenje građevinskog zemljišta (884 KM), naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (3.385 KM), naknadu za šume (10.709 KM), naknadu za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini (783 KM), naknadu za korišćenje voda po raznim osnovama (15.046 KM), naknadu za korišćenje komunalnih dobara (4.140 KM) i sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara (3.692 KM).

Skupština opštine je donijela Program namjenskog utroška sredstava od posebnih vodnih naknada za 2024. godinu, a prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, nije donesen Plan korištenja naknade po osnovu prodaje šumskih drvnih sortimenata za 2024. godinu u skladu sa članom 89. Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 75/08, 60/13 i 70/20), kao ni Plan utroška sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara u skladu sa članom 85. Zakona o zaštiti od požara („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 94/19) i Program korišćenja sredstava od naplaćene naknade po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe u 2024. godini u skladu sa članom 35. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19 i 119/21).

Prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom odnose se na prihode kod Doma zdravlja po osnovu participacije, pružanja zdravstvenih i ambulantnih usluga i sanitetskog prevoza (541.585 KM) i Dječijeg vrtića po osnovu pružanja usluga boravka djece u vrtiću (38.713 KM).

Ostali neporeski prihodi najvećim dijelom odnose se na prihode kod Opštinske uprave po osnovu projekta zapošljavanja pripravnika (44.136 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 108.337 KM, a čine ih kapitalni grantovi iz inostranstva (56.337 KM) i kapitalni grantovi iz zemlje (52.000 KM). Kapitalni grantovi iz inostranstva odnose se na grantove doznačene od UNDP-a po projektu „Jačanje uloge mjesnih zajednica u BiH” za asfaltiranje ulica u MZ Ubosko (27.000 KM) i Fonda za izbjegla, raseljena lica i za saradnju sa Srbima u regionu za dogradnju Dječijeg vrtića (29.337 KM), a kapitalni grantovi iz zemlje odnose se na grantove doznačene od građana za sufinansiranje projekata izgradnje puteva (52.000 KM).

Transferi između i unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 347.288 KM, a čine ih transferi od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene opštine (88.176 KM), za sufinansiranje projekta „Sistenskog poboljšanja privrednog okruženja u opštini Ljubinje” (30.000 KM) i za sufinansiranje projekta „USAID BiH Dijaspore Invest” (12.000 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za finansiranje prava po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti (214.029 KM), Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske za program obuke djece pred polazak u školu (2.742 KM), kao i transferi od entiteta, fondova i jedinica lokalne samouprave po osnovu Zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda (341 KM).

Preporučuje se Skupštini opštine i načelniku Opštine da obezbijede da se donose Programi i planovi namjenskog utroška sredstava od naknada za šume i naknade po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, kao i utroška sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara u skladu sa

članom 89. Zakona o šumama, članom 35. Zakona o poljoprivrednom zemljištu i članom 85. Zakona o zaštiti od požara.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 657.456 KM, a čine ih primici za nefinansijsku imovinu (16.628 KM), primici od zaduživanja (600.000 KM) i ostali primici (40.828 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu odnose se na primitke od prodaje stalne imovine namijenjene prodaji i obustavljenih poslovanja. Opština je u okviru primitaka od prodaje stalne imovine namijenjene prodaji i obustavljenih poslovanja klasifikovala primitke od prodaje objekata (7.680 KM) i primitke od prodaje zemljišta (8.948 KM), što nije u skladu sa članom 143. i 145. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 98/16, 115/17, 118/18 i 97/23).

U 2024. godini realizovane su tri prodaje nepokretnosti putem provedene dvije licitacije i jedne neposredne pogodbe, a u skladu sa Odlukama Skupštine opštine o uslovima i načinu prodaje nepokretnosti (objekata i građevinskog zemljišta) putem javnog nadmetanja (od 07.12.2023. godine i 09.04.2024. godine) i Odlukom o prodaji građevinskog zemljišta neposrednom pogodbom (od 23.05.2024. godine).

Primici od zaduživanja odnose se na realizovano kreditno zaduženje objašnjeno u tački 6.3.2.1. izvještaja.

Ostali primici odnose se na primitke od depozita i kaucija od učesnika licitacija za prodaju zemljišta (2.000 KM) i primitke po osnovu refundacija plata za vrijeme porodijskog i roditeljskog odsustva (36.002 KM) i refundacija plata za vrijeme bolovanja (2.826 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se primici od prodaje objekata i zemljišta klasifikuju u skladu sa članom 143. i 145. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 5.034.958 KM, od čega na fondu 01 (5.013.082 KM) i fondu 03 (21.876 KM), a odnose se na rashode (3.588.617 KM) i izdatke (1.446.341 KM).

6.1.2.1. Rashodi

Rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova, rashodi po sudskim rješenjima i transferi između i unutar jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.823.743 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (1.575.390 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (205.317 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (19.195 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (23.841 KM).

Rashodi za bruto plate zaposlenih odnose se na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (942.947 KM), rashode za uvećanja osnovne plate po osnovu radnog staža, rada noću i tokom praznika i ostalim osnovama (85.209 KM), porez na dohodak (53.713 KM) i zbirne doprinose (493.521 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada najvećim dijelom odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (13.257 KM), topli obrok (77.307 KM), regres za godišnji odmor (37.591 KM), te pripadajući porez i doprinose (73.416 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći odnose se na rashode za otpremnine po kolektivnom ugovoru (19.919 KM) i novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (3.922 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 657.582 KM, od čega na fondu 01 (3.580.920 KM) i na fondu 03 (5.897 KM), a najvećim dijelom čine ih rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (112.326 KM), rashodi za tekuće održavanje (25.707 KM), rashodi za stručne usluge (61.168 KM), rashodi za održavanje javnih površina i zaštitu životne sredine (180.438 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (216.286 KM).

Rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga najvećim dijelom čine rashodi po osnovu utroška energije (72.663 KM), rashodi za komunalne usluge (16.583 KM) i rashodi za komunikacione usluge (22.869 KM). Rashodi po osnovu utroška energije odnose se na rashode po osnovu utroška električne energije (20.031 KM), uglja (23.770 KM), drveta (4.203 KM), nafte i naftnih derivata (18.762 KM) i rashode za centralno grijanje (5.897 KM).

Rashode za tekuće održavanje najvećim dijelom čine rashodi za tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja (14.846 KM) i tekuće održavanje prevoznih sredstava (4.251 KM).

Rashode za stručne usluge najvećim dijelom čine rashodi za usluge osiguranja (5.068 KM), informisanja i medija (10.783 KM), kompjuterske usluge (11.759 KM) i ostale stručne usluge (19.582 KM).

Rashode za održavanje javnih površina i zaštitu životne sredine čine rashodi za usluge održavanja zelenih površina (33.789 KM), usluge čišćenja javnih površina (47.753 KM), utrošak električne rasvjete na javnim površinama (28.569 KM) i ostale usluge održavanja javnih površina (70.327 KM). Usluge održavanja i čišćenja zelenih i javnih površina realizovane su na osnovu Programa komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje za 2024. godinu.

Ostale neklasifikovane rashode najvećim dijelom čine rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa (156.458 KM) i rashodi po osnovu reprezentacije (30.566 KM).

Rashodi bruto naknada za rad van radnog odnosa najvećim dijelom odnose se na rashode za naknade volonterima (24.174 KM), naknade članovima komisija i radnih grupa (35.562 KM), naknade odbornicima (60.970 KM), naknade po ugovoru o djelu (22.678 KM) i naknade za privremene i povremene poslove (12.270 KM).

Rashodi po osnovu reprezentacije odnose se na rashode po osnovu reprezentacije u zemlji (7.037 KM), rashode po osnovu organizacije prijema, manifestacija i slično (14.463 KM) i rashode za poklone (8.658 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 29.726 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata.

Subvencije iskazane su u iznosu od 22.312 KM, a u cjelosti se odnose na date subvencije finansijskim subjektima.

Grantovi iskazani su u iznosu od 595.214 KM, a odnose se na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (312.192 KM), ostale tekuće grantovi u zemlji (22.284 KM), kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (4.000 KM) i ostale kapitalne grantove uz zemlji (256.739 KM).

Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji odnose se na grantove političkim organizacijama i udruženjima (3.000 KM), humanitarnim organizacijama i udruženjima (25.850 KM), sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima (101.800 KM), etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima (2.000 KM), organizacijama i udruženjima za

afirmaciju porodice i zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (34.250 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (12.000 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti ekonomskog i privrednog razvoja (64.500 KM) i ostale tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (68.792 KM).

Grantovi sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima najvećim dijelom odnose se na dodijeljena sredstva Odbojkaškom klubu Ljubinje (83.000 KM), grantovi organizacijama i udruženjima u oblasti ekonomskog i privrednog razvoja u cjelosti se odnosi na dodijeljena sredstva za redovne aktivnosti Agenciji za finansijsko knjigovodstvene i pravne poslove (64.500 KM), a ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji najvećim dijelom odnose se na grantove Udruženju „Naša Perspektiva” (25.000 KM) i Omladinskoj zadruzi „Zahumlje” (25.687 KM).

Ostali tekući grantovi u zemlji u cjelosti se odnose na grant JP „Gradska čistoća” u svrhu finansiranja redovnog poslovanja (22.284 KM), a ostali kapitalni grantovi u zemlji najvećim dijelom odnose se na grant JP „Gradska čistoća” u svrhu nabavke komunalnog vozila (250.000 KM).

Dio sredstava granta u iznosu od 34.934 KM, gdje korisnik nije tačno naveden u Rebalansu budžeta, raspoređivana su rješenjem ili zaključkom Načelnika opštine shodno članu 14. stav (1) Odluke o izvršenju rebalansa Budžeta Opštine za 2024. godinu. Navedene grantove najvećim dijelom čine ostali tekući i kapitalni grantovi neprofitnim subjektima u zemlji (10.700 KM) i tekući grantovi javnim nefinansijskim subjektima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture, informacija, zdravstva, socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti (22.284 KM).

Skupština opštine nije, u skladu sa svojim nadležnostima propisanim članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi, donijela interni akt za raspodjelu sredstava granta u prethodno navedenim oblastima.

Dio korisnika sredstava granta nije podnosio konačne izvještaje o namjenskom korišćenju sredstava u definisanom roku od 30 dana, što nije u skladu sa članom 14. stav (2) Odluke o izvršenju rebalansa budžeta Opštine za 2024. godinu.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 435.197 KM, od čega na fondu 01 (433.397 KM) i na fondu 03 (1.800 KM), a odnose se na doznake korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite (centri za socijalni rad i sl.) i doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opštine i gradova.

Doznake korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite iskazane su u iznosu od 408.604 KM, a najvećim dijelom odnose se na stalnu novčanu pomoć koja se isplaćuje šticienicima ustanova socijalne zaštite (28.589 KM), dodatak za pomoć i njegu drugog lica koji se isplaćuje šticienicima ustanova socijalne zaštite (304.664 KM), pomoć koja se isplaćuje šticienicima od strane ustanova socijalne zaštite (6.054 KM), lične invalidnine (38.666 KM) i doznake za smještaj u ustanove za zbrinjavanje korisnika socijalne zaštite (25.692 KM).

Doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 26.593 KM, a odnose se na tekuće pomoći učenicima i studentima i pojedincima iz oblasti nauke i kulture (8.850 KM), tekuće pomoći porodici, djeci i mladima (3.600 KM) i ostale tekuće doznake građanima (14.143 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu od 2.610 KM, a odnose se na troškove postupka ocjene sposobnosti lica smještenih u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac po osnovu sudskih rješenja.

Transferi između i unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 22.233 KM, a odnose se na transfere po Zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda (1.117 KM) i transfer Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata prema Sporazumu o sufinansiranju poslovnog plana „Proizvodnja povrća na teritoriji opštine Ljubinje” (21.116 KM).

Preporučuje se Skupštini opštine i načelniku Opštine da obezbijede da se u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi (član 39.i 59.) donesu interni akti za izbor korisnika i način raspodjele sredstava granta subjektima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture, informacija, zdravstva, socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti, te da se podnose izvještaji o namjenskom trošenju sredstava granta u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta opštine Ljubinje za posmatranu godinu.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 1.446.341 KM, od čega na fondu 01 (1.432.162 KM) i na fondu 03 (14.179 KM), a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu (1.293.119 KM), izdaci za otplatu dugova (90.437 KM) i ostali izdaci (62.785 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu odnose se na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (11.691 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (1.264.986 KM), nabavku postrojenja i opreme (15.583 KM) i izdatke za zalihe materijala, robe, sitnog inventara, ambalaže i slično (859 KM).

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata najvećim dijelom odnose se na radove na sanaciji zgrade Opštine (469.830 KM) i radove na adaptaciji Svetosavske ulice (395.573 KM).

Izdaci za otplatu dugova odnose se na izdatke za otplatu glavnice po osnovu primljenih zajmova u zemlji dospjelih u 2024. godini kod „Raiffesen Bank” d.d. BiH Sarajevo (64.889 KM) i „Sparkasse Bank” d.d. Sarajevo (20.200 KM) i izdatke za otplatu dugova prema drugim jedinicama vlasti (5.348 KM).

Ostali izdaci odnose se na izdatke po osnovu depozita i kaucija (2.000 KM), otplate neizmirenih obaveza iz ranijih godina (20.447 KM), naknada plate za vrijeme porodijskog i roditeljskog odsustva koji se refundiraju od Javne ustanove Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske (34.552 KM) i bolovanja koje se refundira od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (5.786 KM).

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIB 01 iskazan je budžetski deficit u iznosu od 983.792 KM, a predstavlja zbir bruto budžetskog suficita (278.520 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu od 1.262.312 KM.

U obrascu PIF iskazan je ukupan deficit po fondovima (01 i 03) u iznosu od 1.005.668 KM, a predstavlja zbir bruto suficita (270.823 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu od 1.276.491 KM.

6.1.4. Neto finansiranje

U obrascu PIB 01 iskazano je neto finansiranje za fond 01 u iznosu od 1.098.145 KM. Ukupno neto finansiranje po svim računovodstvenim fondovima (01 i 03) iskazano je obrascu PIF u iznosu od 1.120.021 KM i predstavlja zbir primitaka od zaduživanja (600.000 KM), ostalih primitaka (40.828 KM) i raspodjele suficita po osnovu neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda (632.415 KM) umanjen za izdatke za otplatu dugova (90.437 KM) i ostale izdatke (62.785 KM).

6.1.4.1. Raspodjela suficita iz ranijih godina

Raspodjela suficita iz ranijih godina iskazana je u obrascu PIF u iznosu od 632.415 KM, od čega na fondu 01 (610.539 KM) i fondu 03 (21.876 KM).

Raspodjela suficita iz ranijih godina, na fondu 01, odnosi se na utrošena sredstva za sanaciju zgrade Opštine i drugih objekata iz pomoći doznačene u 2023. godini od Ministarstva finansija i trezora BiH (329.739 KM), sanaciju vodovodne mreže iz namjenskih sredstava naknada za vode koja su neutrošena u ranijim godinama (18.800 KM), sanaciju poslovnog prostora iz pomoći doznačene u 2023. godini od Karitasa Švajcarske u BiH (21.000 KM) i nabavku opreme iz suficita iz ranijih godina u iznosu od 241.000 KM. Naime, Skupština opštine je, u toku 2024. godine, donijela izmjenu odluke o raspodjeli neutrošenih sredstava iz ranijih godina u iznosu od 241.000 KM kojom se novčana sredstva u pomenutom iznosu raspoređuju za nabavku teretnog motornog vozila za odvoz smeća, a za potrebe JP „Gradska čistoća”.

Raspodjela suficita iz ranijih godina, na fondu 03, odnosi se na utrošena namjenska sredstva za sanaciju štete od zemljotresa iz 2022. godine, a koja su doznačena od Fonda solidarnosti Republike Srpske.

6.1.5. Razlika u finansiranju

U obrascu PIB 01 iskazana je razlika u finansiranju za fond 01 u iznosu od 114.353 KM. Ukupna razlika u finansiranju po svim računovodstvenim fondovima (01 i 03) iskazana je u obrascu PIF u iznosu od 114.353 KM i predstavlja razliku između ukupnih prihoda, primitaka i raspodjelenog suficita iz ranijeg perioda (5.149.311 KM) i ukupnih rashoda i izdataka (5.034.958 KM).

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

U obrascu PIF iskazani su ukupni prihodi i primici na fondu 01 u iznosu od 4.516.896 KM, a ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 5.034.958 KM, od čega na fondu 01 (5.013.082 KM) i fondu 03 (21.876 KM).

Na *fondu 03* iskazani su rashodi i izdaci finansirani iz doznačenih sredstava od Fonda solidarnosti Republike Srpske, a odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (5.897 KM), doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opštine i gradova (1.800 KM), izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (10.336 KM) i izdatke za nabavku postrojenja i opreme (3.843 KM).

6.2. Bilans uspjeha

Prihodi i rashodi iskazani u konsolidovanom bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2024. godine, pored prihoda i rashoda iskazanih u obrascu PIF, sadrže prihode i rashode obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 3.930.169 KM, a čine ih poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi između i unutar jedinica vlasti (detaljno obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja) i prihodi obračunskog karaktera.

6.2.1.1. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 70.729 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihode od usklađivanja vrijednosti imovine evidentirane po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine (9.656 KM), pomoći u naturi (48.027 KM), ostale prihode obračunskog karaktera (16.480 KM) i prihode obračunskog karaktera

evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u negativnom iznosu od 3.734 KM.

Pomoći u naturi najvećim dijelom odnose se na donacije medicinske opreme kod Dom zdravlja (21.528 KM) i bibliotečkih knjiga kod Narodne biblioteke (10.180 KM).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 4.407.405 KM, a čine ih rashodi koji su detaljno obrazloženi u tački 6.1.2.1. izvještaja i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.2.1. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 818.788 KM, a najvećim dijelom odnose se na rashode po osnovu amortizacije (794.519 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine po osnovu korekcije nenaplaćenih potraživanja evidentiranih na osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine (6.949 KM) i rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti, a koji se odnose na prenos imovine bez naknade Javnoj ustanovi Osnovna škola „Sveti Sava” Ljubinje (14.179 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije odnose se na rashode po osnovu amortizacije zgrada i građevinskih objekata (697.832 KM), postrojenja i opreme (96.512 KM) i nematerijalne imovine (175 KM). Rashode po osnovu amortizacije zgrada i građevinskih objekata najvećim dijelom čine rashodi po osnovu amortizacije poslovnih objekata i prostora (84.554 KM), saobraćajnih objekata (229.115 KM) i ostalih građevinskih objekata (382.290 KM), a rashode po osnovu amortizacije postrojenja i opreme najvećim dijelom čine rashodi po osnovu amortizacije prevoznih sredstava (32.875 KM) i medicinske i laboratorijske opreme (43.998 KM).

Prilikom obračuna amortizacije za terenska vozila i sistem navodnjavanja primjenjivane su posebne stope koje odstupaju od propisanih godišnjih amortizacionih stopa, a nije donesen odgovarajući akt o razlozima odstupanja, kako je propisano članom 5. stav (2) Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 110/16).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Konsolidovanom bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2024. godine, kao razlika prihoda u iznosu od 3.930.169 KM i rashoda u iznosu od 4.407.405 KM, iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 477.236 KM.

6.3. Bilans stanja

U konsolidovanom bilansu stanja na dan 31.12.2024. godine, iskazana je ukupna aktiva neto vrijednosti 17.463.175 KM (bruto vrijednosti 38.716.083 KM i ispravke vrijednosti 21.252.908 KM) koju čine poslovna aktiva neto vrijednosti 16.621.278 KM i vanbilansna aktiva u iznosu od 841.897 KM. Ukupna aktiva je uravnotežena sa ukupnom pasivom koju čine poslovna pasiva (16.621.278 KM) i vanbilansna pasiva (841.897 KM).

6.3.1. Aktiva

Poslovnu aktivu čine tekuća imovina i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana je u iznosu od 880.627 KM bruto vrijednosti, 270.637 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 609.990 KM, a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u iznosu od 867.108 KM bruto vrijednosti, 270.637 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 596.471 KM, a odnose se na gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 379.088 KM, a u cjelosti se odnosi se odnose na novčana sredstva na bankovnim računima.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 377.354 KM bruto vrijednosti, 270.637 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 106.717 KM, a neto vrijednost kratkoročnih potraživanja čine potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (12.082 KM), potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (89.675 KM), potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana evidentirana po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine (4.526 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (434 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 5.200 KM (bruto i neto vrijednosti), a najvećim dijelom odnose se na kratkoročna razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme porodijskog i ostalog roditeljskog odsustva koja se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja (4.438 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u iznosu od 105.466 KM (bruto i neto vrijednosti), a odnose se na potraživanja od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske po osnovu transfera za nerazvijene opštine (22.044 KM), za sufinansiranje projekta „Sistemskog poboljšanja privrednog okruženja u Opštini Ljubinje ” (30.000 KM) i za sufinansiranje projekta „USAID BiH Dijaspore Invest” (12.000 KM), potraživanja od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske po osnovu sufinansiranja prava iz socijalne zaštite (17.245 KM), potraživanja po osnovu Zapisnika sa Poreskom upravom Republike Srpske o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda (294 KM), potraživanja po osnovu raspodjele javnih prihoda na dan 31.12.2024. godine (13.458 KM), potraživanja po osnovu refundacija naknade plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje (2.959 KM) i potraživanja po osnovu refundacija naknade plata iz doprinosa za dječiju zaštitu (7.466 KM).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 13.519 KM (bruto i neto vrijednosti) i u potpunosti se odnosi na vrijednost zaštitne medicinske opreme evidentirane kod Doma zdravlja.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u iznosu od 36.993.559 KM bruto vrijednosti, 20.982.271 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 16.011.288 KM, a čine je dugoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u iznosu od 10.093 KM (bruto i neto vrijednosti), a odnosi se na dugoročne plasmane (10.000 KM) i dugoročna potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja a koja su evidentirana po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine (93 KM).

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 10.000 KM, a odnose se na akcije i učešća u kapitalu kod Agencije za razvoj (2.500 KM), JP „Gradska čistoća” (2.500 KM) i Agencije za finansijsko-knjigovodstvene i pravne poslove Ljubinje (5.000 KM).

Opština nije iskazala akcije i učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga kod JP „Vodovod” (24.933 KM) i Dječijeg vrtića (2.000 KM), što nije u skladu sa članom 61. stav (4)

Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 36.983.466 KM bruto vrijednosti, 20.982.271 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 16.001.195 KM, a odnosi se na proizvedenu i neproizvedenu stalnu imovinu, dragocjenosti i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 30.139.095 KM bruto vrijednosti, 20.976.871 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 9.162.224 KM. Neto vrijednost proizvedene stalne imovine čine zgrade i objekti, postrojenja i oprema i nematerijalna proizvedena imovina.

Zgrade i objekti iskazani su u iznosu od 27.800.398 KM bruto vrijednosti, 19.276.811 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 8.523.587 KM. Neto vrijednost zgrada i objekata čine stambeni objekti i jedinice za posebne socijalne grupe i ostali stambeni objekti (56.608 KM), poslovni objekti i prostori (3.118.392 KM), saobraćajni objekti (3.145.424 KM) i ostali objekti (2.203.163 KM). Poslovni objekti i prostori najvećim dijelom odnose se na novu zgradu Opštine (879.816 KM), a saobraćajni objekti najvećim dijelom odnose se na puteve i ulice (2.837.407 KM).

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, Opština je izdala u zakup poslovni prostor površine 32m² (u okviru nove aministrativne zgrade Opštine), kao i 15 kancelarija ukupne površine 391 m² u staroj zgradi Opštine, a čija ukupna bruto vrijednost 82.533 KM, ispravka vrijednosti 16.110 KM i neto vrijednost 66.433 KM. Imovina koja je data u zakup nije iskazana kao investiciona imovina, što nije u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 Investiciona imovina.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 2.157.209 KM bruto vrijednosti, 1.615.882 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 541.327 KM. Neto vrijednost postrojenja i opreme najvećim dijelom čine prevozna sredstva (86.602 KM), komunikaciona i računarska oprema (21.422 KM), medicinska oprema (110.597 KM), oprema za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (276.315 KM) i specijalna oprema (32.314 KM). Oprema za obrazovanje, nauku, kulturu i sport najvećim dijelom odnosi se na školske i bibliotečke knjige kod Narodne biblioteke, a medicinska oprema u cijelosti je evidentirana kod Doma zdravlja.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u iznosu od 181.488 KM bruto vrijednosti, 84.178 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 97.310 KM, a koja se najvećim dijelom odnosi na Prostorni plan Opštine Ljubinje za period 2012-2031. godine (36.270 KM) i Šumsko-privrednu osnovu za privatne šume za period 01.01.2008-31.12.2017. godine (29.817 KM).

U okviru nematerijalne proizvedene imovine, Šumsko-privredna osnova za period 01.01.2008-31.12.2017. godine u iznosu od (29.817 KM bruto i neto vrijednosti) nije isknjižena (povučena iz upotrebe) iako je period njenog korišćenja istekao, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina (paragraf 111b). Zbog navedenog, vrijednost nematerijalne proizvedene imovine i vlastiti izvori (trajni izvori) precijenjeni su za iznos od 29.817 KM.

Pored toga, Šumsko-privredna osnova za privatne šume na području Opštine Ljubinje za period 01.01.2018-31.12.2027. godine nije priznata u iznosu od 21.301 KM i nije vršen obračun amortizacije Šumsko-privredne osnove za period 2018-2024. godine (14.911 KM) i Prostornog plana za period 2012-2024. godine (23.576 KM) tj. troškovi amortizacije nisu sistematski alocirani (raspoređeni) tokom vijeka trajanja sredstva, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 31 Nematerijalna imovina

(paragrafi 28, 87 i 96). Takođe, zbog naprijed navedenog vrijednost nematerijalne proizvedene imovine i vlastiti izvori (finansijski rezultat) su dodatno precijenjeni za iznos od 17.186 KM.

Shodno prethodno navedenom, vrijednost nematerijalne proizvedene imovine i vlastiti izvori precijenjeni su za iznos od 47.003 KM.

Dragocijenosti iskazane su u iznosu od 80 KM, a u cijelosti se odnose na arhivsku građu.

Neproizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 6.680.925 KM (bruto i neto vrijednosti), a odnosi se na zemljište (4.680.171 KM) i šume (2.000.754 KM).

U 2024. godini, Skupština opštine je donijela Odluku o uslovima, načinu i prodaji ostalog građevinskog zemljišta (površine 1.000 m²) putem javnog nadmetanja-licitacije, a pomenuto zemljište namijenjeno prodaji, na dan bilansiranja, nije klasifikovano kao stalna imovina namijenjena prodaji u skladu sa članom 42. i 43. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Prema dostavljenoj informaciji za potrebe revizije, Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske vodi i održava evidenciju nepokretnosti (objekata i zemljišta) za teritoriju Opštine, a u toku je postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima pred nadležnim Komisijama za izlaganje, kako bi se uspostavila jedinstvena evidencija sa podacima o vlasništvu na području Opštine. Kod završenih postupka izlaganja, Opština nije preduzimala aktivnosti usklađivanja i ažuriranja podataka o zemljištu u pomoćnoj knjizi nematerijalnih sredstava, nepokretnosti, postrojenja i opreme na način da obezbijedi analitičke podatke i uvid u hronološki prikaz izvršenih promjena, jer zemljište nije evidentirala analitički po listovima nepokretnosti (pojedinačnim parcelama), površinama i vrijednosti pojedinačnih parcela, u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 94/15 i 78/20).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 157.966 KM (bruto i neto vrijednosti), a odnosi se na poslovne objekte i prostore u pripremi (1.793 KM), saobraćajne objekte (putevi) u pripremi (2.500 KM) i ostale objekte u pripremi (153.673 KM).

Strukturu ostalih objekata u pripremi čine projekti navodnjavanja Ljubinskog polja-Konacpolje iz perioda 2013-2016. godine (97.437 KM), izrade prečištača za kanalizaciju iz 2015., 2019. i 2020. godine (42.709 KM), izrade priključka na kanalizaciju iz 2016. godine (4.680 KM) i uređivanja platoa Stari Majdan iz 2013. godine (8.847 KM).

Na dan bilansiranja nije vršena provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi iz perioda 2013-2020. godine u skladu sa članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 21 Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- ***na poziciji akcije i učešća u kapitalu iskažu učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga kod JP „Vodovod” i Dječijeg vrtića u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,***
- ***imovina koja je data u zakup klasifikuje kao investiciona imovina u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 Investiciona imovina,***

- *priznavanje i vrednovanje nematerijalne proizvedene imovine vrši u skladu sa članom 30. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,*
- *na dan bilansiranja vrši provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u pripremi u skladu sa članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,*
- *u okviru pomoćne knjige nematerijalnih sredstava, nepokretnosti, postrojenja i opreme, zemljište evidentira po listovima nepokretnosti (pojedinačnim parcelama), površinama i vrijednosti pojedinačnih parcela, u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.*

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva, na dan 31.12.2024. godine, iskazana je u iznosu od 16.621.278 KM, a odnosi se na obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 1.308.796 KM, a čine ih kratkoročne obaveze i razgraničenja i dugoročne obaveze i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 598.292 KM, a čine ih kratkoročne finansijske obaveze (155.429 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (168.575 KM), obaveze iz poslovanja (184.376 KM), obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove (43.634 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake (39.322 KM), ostale kratkoročne obaveze (33 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (6.923 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze odnose se na obaveze po dugoročnim zajmovima koje dospijevaju na naplatu do godinu dana (150.429 KM) i obaveze po zajmovima kod Teritorijalne vatrogasne jedinice iz ranijeg perioda (5.000 KM). Obaveze po dugoročnim zajmovima koje dospijevaju na naplatu do godinu dana odnose se na obaveze po osnovu kreditnog zaduženja kod Raiffesen Bank d.d. BiH Sarajevo (67.492 KM) i „Sparkasse Bank” d.d. Sarajevo (82.937 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (149.556 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (19.019 KM).

Obaveze iz poslovanja najvećim dijelom odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga (125.883 KM), obaveze za nabavku stalne imovine (36.022 KM) i obaveze prema fizičkim licima (17.810 KM).

U okviru obaveza za nabavku roba i usluga evidentirane su obaveze prema Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske po osnovu učešća u finansiranju poslova premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti u iznosu 63.180 KM. Naime, dana 31.12.2024. godine, Opština i Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske zaključile su Sporazum o odgođenom plaćanju prema kome se Opština obavezuje da će izmiriti dug u naredne četiri godine u četiri rate u visini od po 15.795 KM, od kojih prva rata dospijeva do juna 2025. godine, a četvrta do juna 2028. godine. Opština nije iskazala obaveze sa rokom dospijeća preko godinu dana u okviru ostalih dugoročnih obaveza, što nije u skladu sa članom 75. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Zbog navedenog, obaveze za nabavku roba i usluga su precijenjene, a ostale dugoročne obaveze potcijenjene za iznos od 47.385 KM.

Obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove odnose se na obaveze po osnovu zateznih kamata i troškova postupka po rješenjima Poreske uprave Republike Srpske evidentiranih kod Doma zdravlja.

Obaveze za subvencije, grantove i doznake čine obaveze za subvencije (5.578 KM), obaveze za grantove (886 KM) i obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (32.858 KM).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 710.504 KM, a čine ih dugoročne obaveze po zajmovima (671.359 KM), ostale dugoročne obaveze (12.222 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (26.923 KM).

Dugoročne obaveze po zajmovima odnose se na dugoročno kreditno zaduženje kod „Raiffeisen Bank” d.d. BiH Sarajevo iz 2018. godine za finansiranje kapitalnih investicija (174.496 KM) i dugoročno kreditno zaduženje kod „Sparkasse Bank” d.d. Sarajevo (496.863 KM).

U toku godine, realizovano je dugoročno kreditno zaduženje kod „Sparkasse Bank” d.d. Sarajevo u iznosu od 600.000 KM, u svrhu finansiranja kapitalnih investicija. Ugovorom je definisana fiksna kamatna stopa na godišnjem nivou i rok vraćanja kredita od sedam godina, a najkasnije do 25.03.2031. godine. Skupština opštine je donijela Odluku o kreditnom zaduženju, a Ministarstvo finansija Republike Srpske je dalo saglasnost na pomenuto kreditno zaduženje.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na dugoročne obaveze prema Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede po kreditu Svjetske banke iz 2021. godine.

Opština je objavila Izvještaj o stanju duga i izdatim garancijama na dan 31.12.2024. godine u „Službenom glasniku Republike Srpske” broj 25/25.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se obaveze sa rokom dospijeca preko godinu dana klasifikuju u okviru ostalih dugoročnih obaveza u skladu sa članom 75. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 15.312.482 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (6.980.391 KM) i finansijski rezultat (8.332.091 KM).

Finansijski rezultat odnosi se na finansijski rezultat ranijih godina (8.809.327 KM) i negativan finansijski rezultat tekuće godine (477.236 KM).

Prema nalazu revizije, vlastiti izvori su precijenjeni za iznos od 47.003 KM, a što je objašnjeno u tački 6.3.1.2. izvještaja.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive na dan 31.12.2024. godine iskazane su u iznosu od po 841.897 KM, a najvećim dijelom odnose se na date mjenice kao instrument obezbjeđenja primljenih zajmova kod Opštinske uprave (821.788 KM).

6.4. Bilans novčanih tokova

U konsolidovanom bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (3.937.469 KM), investicionih aktivnosti (16.628 KM) i aktivnosti finansiranja u iznosu od 600.000 KM. Odlivi gotovine iskazani su po osnovu odliva iz poslovnih aktivnosti (3.607.143 KM), investicionih aktivnosti (1.388.183 KM) i aktivnosti finansiranja u iznosu od 90.437 KM.

Neto smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata iskazano je u iznosu od 531.666 KM, po osnovu pozitivnog novčanog toka iz poslovnih aktivnosti (330.326 KM) i aktivnosti finansiranja (509.563 KM) i negativnog novčanog toka iz investicionih aktivnosti (1.371.555 KM). Stanje gotovine na početku perioda iskazano je u iznosu od 910.754 KM, a na kraju perioda u iznosu od 379.088 KM.

Konsolidovani bilans novčanih tokova sačinjen je u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština je u Napomenama uz konsolidovani finansijski izvještaj dala obrazloženja vezana za stalnost poslovanja, što je u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15c i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema pisanoj informaciji za potrebe revizije, protiv Opštine se ne vode sudski sporovi, a na dan 31.12.2024. godine Opština je imala jedan aktivni sudski spor u kojem se pojavljuje kao tužilac, dok je tužena strana Republika Srpska. Predmet spora je utvrđivanje prava svojine na nekretninama (zemljište) koje se nalaze u KO Ljubinje ukupne površine od 113.598 m² i procijenjene vrijednosti od 100.000 KM. Presudom Višeg privrednog suda u Banjoj Luci od 06.02.2024. godine, preinačena je presuda Okružnog privrednog suda u Trebinju tako što je odbijen kao neosnovan zahtjev Opštine kao tužioca kojim je traženo da se utvdi da je Opština sticalac prava svojine na nekretninama. Protiv presude Višeg privrednog suda izjavljena je revizija od strane Opštine.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz konsolidovani finansijski izvještaj Opštine za 2024. godinu sačinjene su Napomene, koje pružaju neophodne opšte informacije o Opštini, primijenjenim računovodstvenim politikama i osnovama za sastavljanje finansijskih izvještaja. Međutim, Napomene ne zadovoljavaju zahtjeve MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 127c) i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike, jer ne sadrže informacije o strukturi i detaljnim obrazloženjima u vezi neporeskih prihoda, transfera, rashoda i obaveza za lična primanja koja se odnose na Opštinu i niže budžetske korisnike, rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga, grantova, doznaka, dugoročnih obaveza po zajmovima i novčanih tokova iz poslovnih, investicionih i aktivnosti finansiranja, informacije o uzrocima značajnijih odstupanja u odnosu na budžet i prethodnu godinu i informacije o strankama i vrijednosti sudskog spora (član 46. stav (1) tačka 4., 5. i 8. Pravilnika), kao ni informacije o ispravljenim greškama iz prethodnog perioda prema zahtjevima MRS-JS 3 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (paragraf 54). Takođe, za svaku klasu nekretnina, postrojenja i opreme priznatih u finansijskim izvještajima nisu objelodanjene informacije o bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i akumuliranoj ispravci vrijednosti na početku i na kraju perioda, kao i korišćenim posebnim amortizacionim stopama, u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88c, d).

U pisanim Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2024. godinu kod Srednjoškolskog centra, Centra za socijalni rad, Dječijeg vrtića, Teritorijalne vatrogasne jedinice i Doma zdravlja, za svaku klasu opreme priznate u finansijskim izvještajima (paragraf 52) nisu izvršena objelodanjivanja bruto knjigovodstvene vrijednosti i akumulirane ispravke vrijednosti na početku i na kraju perioda, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema, (paragraf 88d). Takođe, pomenuta pisana Obrazloženja kod Centra za socijalni rad i Agencije za razvoj ne pružaju opšte podatke o izvještajnom entitetu, kod Srednjoškolskog centra, Agencije za razvoj, Dječijeg vrtića, Teritorijalne vatrogasne jedinice i Doma zdravlja ne pružaju informacije o zakonsko-pravnom osnovu za

pripremanje izvještaja, a kod Centra za socijalni rad, Agencije za razvoj, Dječijeg vrtića, Teritorijalne vatrogasne jedinice i Doma zdravlja ne pružaju ni informacije o primijenjenim računovodstvenim politikama, što nije u skladu sa članom 46. stav (1) tačka 1., 2. i 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru Teritorijalne vatrogasne jedinice, Doma zdravlja, Centra za socijalni rad, Dječijeg vrtića, Srednjoškolskog centra i Agencije za razvoj da obezbijede da se u Napomenama i pisanim Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije i obrazloženja u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Revizijski tim

Dragan Milošević, s.r.

Goran Ćetojević, s.r.